

برنامه جامع کمیته رشد و بالندگی اعضاء هیات علمی

معاونت آموزشی دانشکده علوم پزشکی سراب

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

مقدمه

اعضای هیات علمی از عوامل اصلی و مهم نظام آموزشی کشور به شمار می روند و توانمندی آن ها بر عملکرد آموزش عالی تاثیر مستقیم دارد در دانشگاه ها، کیفیت کار علمی اعم از تحقیق و تدریس بیش از هر چیز به پویایی استادان بستگی دارد. تمامی فعالیت های مورد انتظار از دانشکده از جمله کشف و تولید علم (تحقیق و پیشرفت علمی در دنیای واقعی) و آموزش و تدریس توسط اعضای هیات علمی انجام می گیرد. دوره های توانمندسازی در موقعیت های آموزشی به عنوان فرصت های مدرسان برای استقلال، انتخاب، مسئولیت پذیری و مشارکت در تصمیمات است. یکی از وظایف مهم مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی دانشکده پیشنهاد سیاست های توسعه توانمندسازی اعضای هیات علمی و برنامه ریزی، ارزشیابی این دوره ها می باشد برنامه جامع توانمندسازی آموزشی اعضای هیات علمی دانشکده با هدف ارتقاء عملکرد آموزشی اساتید با تاکید بر فرایند یاددهی و یادگیری، طراحی و اجرای متدهای آموزشی نوین ارتقاء سطح آموزشی کلیه دوره ها با بهره گیری از روشهای جدید آموزشی، بهبود کمیت و کیفیت برنامه های توانمند سازی اعضای هیات علمی و با عنایت به ابلاغ آیین نامه " طرح دانش افزایی و توانمندسازی اعضای هیات علمی دانشگاه ها و موسسات آموزش عالی مصوبه جلسه ۲۱۵ مورخ ۱۳۹۰/۲/۲۰ شورای اسلامی شدن دانشگاه ها و مراکز آموزشی لزوم اجرای آن برای اعضای هیات علمی دوره های توانمندسازی در سه سطح برنامه ریزی شده است برگزاری دوره های توانمندسازی آموزشی در جهت ارتقای مستمر علمی، معرفتی، فرهنگی و مهارتی اعضای هیات علمی دانشگاه ها یکی از راهکارهای موثر در راستای پاسخگویی به نیاز ها و اولویت های آموزشی، پژوهشی و تربیتی کشور و تقویت روحیه خودباوری در آنان است که برای تحقق این امر مهم مجموعه ای از اقدامات و سیاست گذاری های متناسب لازم الاجراست.

ماموریت ویژه کمیته توانمندسازی مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی برنامه ریزی برای ایجاد زیرساختهای اجرایی لازم و بررسی پتانسیل اجرای برنامه های توانمندسازی متناسب نیازهای تخصصی اعضای هیات علمی در حیطه های آموزشی در دانشکده می باشد.

گواهی هر برنامه تنها در صورت تحقق هر سه معیار الف) حضور کامل در برنامه ب) مشارکت در ارزشیابی برنامه ج) انجام تکالیف کارگروهی یا پروژه مورد نظر برنامه یا قبولی در آزمون نهایی صادر میشود.

هر عضو هیئت علمی به منظور استفاده از امتیاز برنامه ها برای ارتقای مرتبه در هر سال باید حداقل ۱۰٪ ساعات برنامه ها را گذرانده باشد و حداکثر ۳۰ درصد کل ساعات مورد نیاز در سال آخر قابل احتساب خواهد بود.

اعضای هیئت علمی متقاضی ارتقا از استادیاری به دانشیاری یا از دانشیاری به استادی میتواند حداکثر ۵۰٪ برنامه ها را به صورت مجازی هم زمان بگذرانند.

تبصره ۱: برنامه های آموزشی گذرانده شده قبلی در صورت مطابقت با فهرست برنامه های الزامی و تأیید گواهی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه به عنوان جایگزین در نظر گرفته میشوند.

تبصره ۲: در مورد آن دسته از اعضای هیئت علمی که پیش از ابلاغ این مصوبه به عنوان عضو هیئت علمی پیمانی دانشگاه درآمده اند لازم است که قبل از اولین ارتقای مرتبه خود دوره های توانمندسازی آموزشی لازم را که توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش دانشکده برگزار میشود بگذرانند و گواهی مربوط را اخذ کرده باشند. ارتقای مرتبه این دسته از اعضای هیئت علمی منوط به گذراندن دوره های مشخص شده در برنامه توانمندسازی اعضای هیئت علمی است.

تبصره: در خصوص موارد پیش بینی نشده در شیوه نامه تصمیم گیری بر عهده کمیته توانمندسازی اساتید دانشکده است.

نکته ۱: این شیوه نامه بر اساس آیین نامه توانمندسازی آموزشی اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی کشور مصوب وزارت - بهمن ۱۴۰۱ و در راستای توانمندسازی اعضای هیئت علمی در راستای ایفای نقش های آموزشی مختلف آنها تنظیم شده است و ارتقا توانمندی های ،فرهنگی ، تربیتی اجتماعی و تخصصی هر رشته شامل بندهای این آیین نامه نمیشود. اعضای هیئت علمی لازم است برای کسب امتیاز دوره های معرفتی طبق بند ۹ ماده یک آیین نامه ارتقای اعضای هیئت علمی و برای دریافت آموزش های تخصصی بر حسب رشته و فعالیت های جدید در حیطه تخصصی خود بطور جداگانه اقدام نمایند.

نکته ۲: منظور از عضو هیات علمی در این شیوه نامه هر یک از اعضای هیات علمی آموزشی یا پژوهشی که براساس مقررات وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی در دانشگاهها و دانشکده های علوم پزشکی کشور مشغول به خدمت هستند می باشد.

نکته ۳: بخش محوری برنامه: برنامه ها سرفصل ها و محتوای آموزشی که باید به صورت الزامی توسط دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی برای تمامی اعضای هیات علمی خود برگزار گردند.

نکته ۴: بخش غیر محوری برنامه: برنامه ها، سرفصل ها و محتوایی که دانشگاه ها و دانشکده های علوم پزشکی می توانند براساس نیازسنجی های داخلی و محلی و یا به صورت اختیاری برای اعضای هیات علمی خود برگزار کنند.

جدول ۱: حیطه های توانمندسازی متقاضیان شرکت در فراخوان جذب اعضای هیئت علمی

ردیف	حیطه	ساعت
۱	قوانین و مقررات دانشگاهی	۲
۲	یاددهی یادگیری و ارزیابی دانشجو	۶
۳	اخلاق و تعهد حرفه ای	۴
	جمع	۱۲

- اعضای هیئت علمی تازه استخدام از زمان جذب تا پایان دو سال اول خدمت باید ۲۴ ساعت از برنامه های آموزشی را با موفقیت طی کنند.
- تبصره: اعضای هیئت علمی تازه استخدام که بیش از دو سال در تاریخ ابلاغ این شیوه نامه سابقه دارند، می توانند از تاریخ ابلاغ شیوه نامه تا ۲ سال ۲۴ ساعت ذکر شده در برنامه های آموزشی را طی کنند.
- کارگاه های گذرانده شده در طی دو سال قبل از عضویت هیئت علمی در صورت مطابقت با فهرست کارگاه های الزامی و تأیید گواهی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه به عنوان جایگزین پذیرفته می شود.

جدول ۲: حیطه های توانمندسازی اعضای هیئت علمی تازه استخدام

ردیف	حیطه	ساعت
۱	قوانین و مقررات دانشگاهی	۲
۲	یاددهی - یادگیری ۱	۸
۳	یادگیری الکترونیکی و فناوریهای نوین آموزشی ۱	۴
۴	اخلاق و تعهد حرفه ای	۴
۵	ارزیابی دانشجو ۱	۶
	جمع	۲۴

- اعضای هیئت علمی متقاضی ارتقا از مرتبه استادیاری به دانشیاری باید علاوه بر ۲۴ ساعت برنامه های جدول ۲ (دو سال اول خدمت) برنامه های این ماده را نیز بگذرانند (در مجموع ۵۰ ساعت آموزشی).

جدول ۳ حیطه های توانمندسازی اعضای هیئت علمی متقاضی ارتقا به دانشیاری علاوه بر جدول ۲

ردیف	حیطه	ساعت
۱	برنامه ریزی درسی و طراحی آموزشی ۱	۸
۲	یاددهی یادگیری ۲	۴
۳	یادگیری الکترونیکی و فناوریهای نوین آموزشی ۲	۴
۴	ارزیابی دانشجو ۲	۴
۵	دانش پژوهی آموزشی و پژوهش در آموزش	۴
۶	مدیریت و رهبری آموزشی ۱	۲
جمع		۲۶

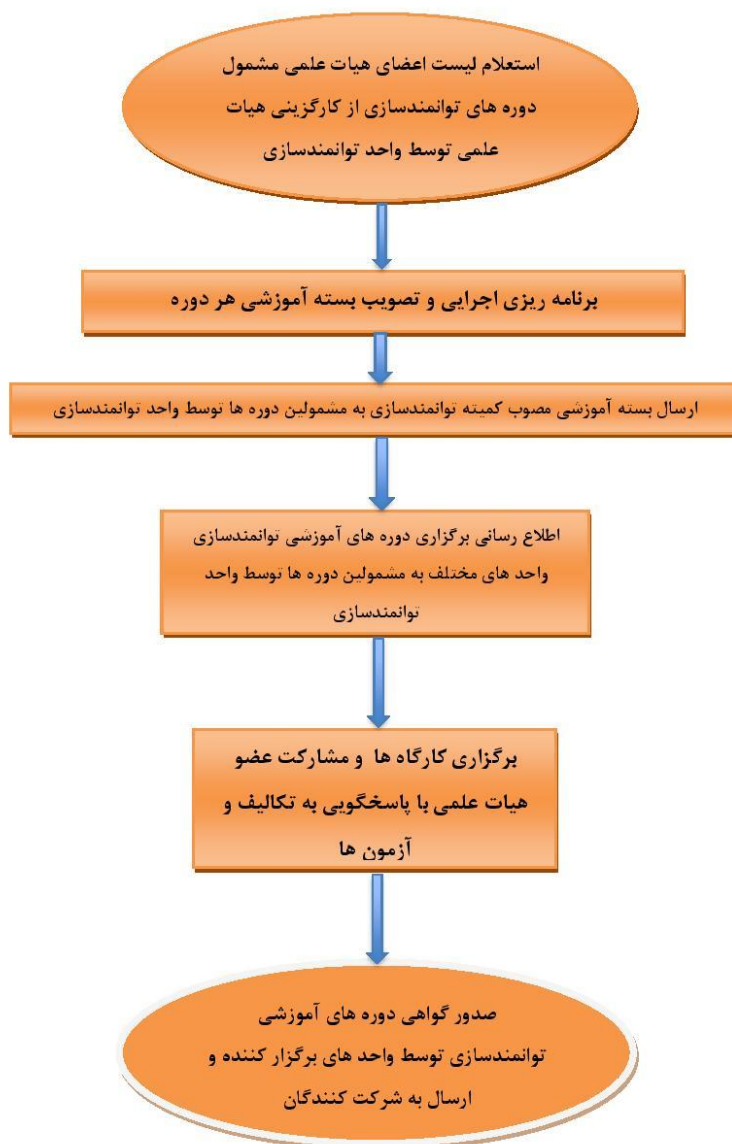
اعضای هیئت علمی متقاضی ارتقا از مرتبه دانشیاری به استادی باید علاوه بر ۲۶ ساعت برنامه های جدول ۳ ارتقا

به دانشیاری برنامه های این ماده را نیز بگذرانند (در مجموع ۵۸ ساعت آموزشی).

جدول ۴ حیطه های توانمندسازی اعضای هیئت علمی متقاضی ارتقا به استادی

ردیف	حیطه	ساعت
۱	برنامه ریزی درسی و طراحی آموزشی ۲	۸
۲	یاددهی یادگیری ۳	۶
۴	ارزیابی دانشجو ۳	۶
۵	ارزشیابی برنامه و استاد	۶
۶	مدیریت و رهبری آموزشی ۲	۶
جمع		۳۲

فرایند شرکت و اخذ گواهی توانمندسازی برای مشمولین دوره های توانمندسازی دانشگاه

سرفصلهای برنامه ها در حیطه های توانمندسازی آموزشی اعضای هیئت علمی

مقطع/ساعت	حیطه قوانین و مقررات دانشگاهی:
<p>متقاضیان شرکت در فراخوان جذب و اعضای هیئت علمی تازه استخدام ساعت</p>	<ul style="list-style-type: none"> • قوانین و مقررات اداری و استخدامی اعضای هیئت علمی و نحوه دستیابی به آنها • شرح وظایف اعضای هیئت علمی و نقشهای یک مدرس دانشگاهی • آیین نامه های ارتقا، ترفیع و ارزشیابی اعضای هیئت علمی و الزامات و پیشنیازهای آنها • قوانین و مقررات آموزشی مقاطع مختلف تحصیلی دانشجویان • کار با نرم افزارهای اصلی حوزه آموزش مستقر در دانشگاه
مقطع/ساعت	حیطه برنامه ریزی درسی و طراحی آموزشی:
<p>ارتقا به دانشیاری ۸ ساعت</p>	<ul style="list-style-type: none"> • اصول، مفاهیم و اهمیت برنامه درسی • اصول، مفاهیم و اهمیت طراحی آموزشی و تفاوت آن با برنامه ریزی درسی • مراحل کلی برنامه ریزی درسی و آشنایی با حداقل یکی از مدل‌های برنامه ریزی درسی • آشنایی با حداقل یکی از مدل‌های طراحی آموزشی
<p>ارتقا به استادی ۸ ساعت</p>	<ul style="list-style-type: none"> • اجزاء، چارچوب و فنون نیازسنجی آموزشی • تعریف و تدوین اهداف آموزشی در حیطه های شناختی، عاطفی و روانی حرکتی • تعریف و تدوین توانمندی (Competency) مورد انتظار در برنامه درسی • انتخاب و سازماندهی محتوای آموزشی • انتخاب روشهای تدریس مناسب • تدوین راهنمای مطالعه، طرح دوره و طرح درس • استراتژیهای آموزشی (SPICES) • ادغام در برنامه درسی و سطوح آن • برنامه درسی پنهان و اهمیت آن • تعریف و مبانی آموزش جامعه نگر، مبتنی بر جامعه و پاسخگویی اجتماعی

مقطع / ساعت	حیطه یاددهی - یادگیری
تازه استخدام ۸ ساعت	<p>آشنایی کلی با نظریه های یادگیری و کاربرد آنها</p> <p>خصوصیات دانشجویان در هزاره سوم</p> <p>سخنرانی اثربخش و تعاملی</p>
ارتقا به دانشیاری ۴ ساعت	<p>تدریس در گروه کوچک</p> <p>یادگیری مبتنی بر مورد و مساله</p> <p>یادگیری مبتنی بر تیم</p>
ارتقا به استادی ۶ ساعت	<p>ایفای نقش</p> <p>تکنیک سوال پرسیدن و ارائه بازخورد موثر</p> <p>ویژگیها و مدلهای آموزش بالینی ویژه اعضای هیات علمی بالینی</p> <p>آموزش مهارتها و روندهای عملی</p> <p>کلاس وارونه</p> <p>طراحی فعالیت یادگیری موثر</p> <p>اصول تهیه اسلاید آموزشی</p>
مقطع / ساعت	حیطه یادگیری الکترونیکی و فن آوریهای نوین آموزشی
تازه استخدام ۴ ساعت	<p>تعریف و انواع یادگیری الکترونیکی و ترکیبی</p> <p>زیر ساخت های لازم برای تدریس مجازی</p> <p>مدل های یادگیری ترکیبی</p> <p>اصول تدریس مجازی همزمان موثر</p> <p>اصول تدریس مجازی غیر همزمان موثر از طریق LMS</p> <p>شبکه های اجتماعی و آموزش</p>

<p>ارتقا به دانشیاری</p> <p>۴ ساعت</p>	<p>ارزیابی دانشجو در آموزش مجازی</p> <p>انواع و اصول آموزشی تدوین محتوای الکترونیکی کارآمد</p> <p>کار با نرم افزارهای ساده تولید محتوا مانند پاورپوینت و...</p> <p>اخلاق در آموزش مجازی</p> <p>خرده یادگیری</p> <p>بازی آموزشی و بازی وارسازی</p> <p>شبیه سازی واقعیت مجازی و افزوده در آموزش علوم پزشکی</p> <p>آشنایی با قوانین مصوب آموزش مجازی و یادگیری ترکیبی</p> <p>طراحی آموزشی درس ترکیبی مجازی</p>
<p>مقطع / ساعت</p>	<p>حیطه ارزیابی دانشجو</p>
<p>تازه استخدام</p> <p>۶ ساعت</p>	<p>اصول مفاهیم و کاربردهای ارزیابی دانشجو</p> <p>هرم میلر و کاربرد آن در ارزیابی</p> <p>انواع ارزیابی بر اساس ملاک، زمان و هدف آزمون</p> <p>آزمونهای عینی کتبی صحیح غلط، جور کردنی و چند گزینه ای و اصول طراحی سوال آنها</p> <p>آزمونهای شفاهی</p>
<p>ارتقا به دانشیاری</p> <p>۴ ساعت</p>	<p>آزمونهای تشریحی</p> <p>آزمونهای بالینی ویژه اعضای هیات علمی بالینی</p> <p>ارزیابی در محیط کار</p> <p>آزمونهای مبتنی بر محیط شبیه سازی</p>

ارتقا به استادی ۶ ساعت	کارپوشه و دفتر کار جدول مشخصات آزمون (بلوپرینت) هرم بلوم و تکسونومی سوال شاخصهای تحلیل آزمون مشخصات آزمون روایی، پایایی تاثیر آموزشی هزینه اثربخشی و... اصول طراحی سیستم ارزیابی بر اساس اهداف یادگیری
-------------------------------	---

مقطع / ساعت	حیطه ارزشیابی برنامه های آموزشی و استاد
ارتقا به استادی ۶ ساعت	مفاهیم و تعاریف ارزشیابی برنامه رویکردهای ارزشیابی برنامه و کاربردهای آنها مدل ارزشیابی کرک پاتریک حداقل یک مدل ارزشیابی اعتبار بخشی آموزشی مفاهیم اصول و روشهای ارزشیابی استاد
مقطع / ساعت	حیطه دانش پژوهی آموزشی و پژوهش در آموزش
ارتقا به دانشیاری ۴ ساعت	مفاهیم و تعاریف پژوهش در آموزش فعالیت دانش پژوهانه و دانش پژوهی آموزشی حیطه ها و مصادیق دانش پژوهی آموزشی ای گلاسیک و استفاده از آنها در پروپوزالهای طرحهای نوآورانه و فرآیندهای آموزشی آشنایی با طرحهای توسعه ای در آموزش و پژوهش در آموزش و داوری آنها آشنایی با منابع و مجلات معتبر آموزش پزشکی

مقطع/ساعت	حیطه مدیریت و رهبری آموزشی
ارتقا به استادی ۶ ساعت	اصول و مفاهیم مدیریت و رهبری آموزشی سبک های رهبری آموزشی مهارت ها و توانمندیهای رهبری اثربخش برای استاد دانشگاه مدلهای مدیریت آموزشی مدیریت دانشجویان مشکل دار و توانمند مدیریت تغییر در آموزش مدیریت تعارض مسئولیت پذیری و پاسخگویی در سازمانهای آموزشی تضمین کیفیت در سازمانهای آموزشی

این آیین نامه در جلسه تاریخ ۱۴۰۳/۰۴/۰۲ در شورای آموزشی دانشکده علوم پزشکی سراب مورد بازنگری و تأیید و تصویب قرار گرفت.